2

ДЕРЖБУД УРСР
УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ

ЛЬВІВСЬКА МІЖОБЛАСНА СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ

м. Львів
пам'ятка архітектури 1606 р.
житловий будинок пл. Ринок 15
/охоронний номер 326/14/
Матеріали натурних
обстежень цокольного поверху
м. Львів 1973 р.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Держбуду УРСР - УСНРВУ

Львівська м/о спеціальна науково-реставраційна
виробнича майстерня

Науково-дослідний реставраційний відділ №I

Львів пл.Ринок
пам'ятки архітектури ХУП ст
охоронний №326/I4
Житловий будинок №I5

Матеріали обстежень
приміщень першого поверху будинку

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Головний архітектор /І.Могитич/
Начальник НДПВ-І /Ж-А Новаківський/
Ст. архітектор /К.Присяжний/
Архітектор /С. Крупчук/
Мистецтвознавець /Л.Лещинський/

Львів - 1973р.

uma.lvivcenter.org

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Вступ
2. Коротка історична довідка
3. Опис існуючого стану
4. Опис знімків
5. Висновок

Додатки

1. Креслення існуючого стану
2. Матеріали обстежень
3. Фото

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Вступ

Будинок №15 на площі Ринок в м.Львові є пам'яткою архітектури /охоронний №326/14 /, входить як складовий елемент в ансамбль площі Ринок, яка знаходиться під охороною держави.

Розташований в південно-східному кварталі пл. Ринок /кв./квартал №7/, навпроти входу в ратушу.
До недавнього часу на першому поверсі будинку розташовувався гастроном.

Згідно рішення Львівського Міськвиконкому колишнє приміщення гастроному передане Львівському Облкниготоргу для реставрації його під магазин „Медкнига".

Мета даної роботи - дослідити приміщення та дати свої пропозиції відносно реставрації архітектури інтер'єру приміщень.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Орієнтовна дата спорудження будинку 1606 рік. Будинок належав майстру Шимону, та був споруджений поряд з будинком Венеціанського посла.
Є всі підстави думати, що на цьому місці раніш теж знаходився будинок, який міг зруйнуватись під час великої пожежі 1527 р.

Відомі ще деякі власники будинку: Смішовські та Шварцевські.
Архівні документи дають можливість відтворити хронографію будинку XIX-XX ст.

1858р - дозвіл на переробку брами і сходів
1865р - ремонт фасаду зі сторони вул. Векслярської
1866р - ремонт фасаду з двору
1870р - почали покривати дах гонтом
1875р - ремонт даху з бляшаним покриттям
1913р - реконструкція три-поверхової офіцини
1914р - дозвіл на знос офіцини
1930 р - дозвіл на будівництво нової триповерхової офіцини

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Приміщення знаходиться в задовільному технічному стані. Складається із чотирьох кімнат та антресолі загальною площею 121,50 кв.м. Вхід в приміщення безпосередньо з площі Ринок через центральний переріз вітрини.
Тамбур відсутній.

Кімната А =38,10кв.м. H= 4,10

Стіни цегляні,отиньковані з пізнішими набілами.Підлога з керамічної плитки на основі склепіння новішого походження. В поперечному напрямку йдуть волосяні тріщини.З приміщення є перехід в приміщення Б та В.

Кімната Б. = 4,00 H=4,00

Стіни цегляні,отиньковані. З приміщення є вихід в коридор будинку та перехід в приміщення В. Склепіння парусне, в задовільному стані.В приміщенні є каналізація,водопровід, газ та пічь на газовому опаленні.Підлога дощата.

Кімната В. = 10,80 H=4,10

Стіни цегляні,отиньковані.Склепіння бочкове з розпалубкою.Сполучується з приміщення А півциркульною аркою,яка на сьогоді закрита дерев'яною перегородкою.Дверний проріз проходу в приміщення Б,старий з розрубаною аркою проходу. Підлога дощата.

Кімната Г =7,30 H=4,00

Стіни цегляні,отиньковані.В стіні знаходиться закладена ніша. Склепіння бочкове з невеличкою розпалубкою в наріжнику. З приміщення А та Е лучиться прямокутними прорізами.
В правому наріжнику прочитується чверть-циркульна арка.

Кімната Д. =3,00 H= 3,00 -000

Приміщення під сходовою клітковою має вихід в вестибюль будинку
Приміщення Е =41,90 H=4,00

Стіни цегляні,отиньковані. Пласка білена стеля. На тильній стороні знаходиться велике подвійне вікно, яке виходить в двір. Підлога дощата.В інтер'єр приміщення виходить балкон антресолі.Приміщення має самостійний вихід в вестибюль будинку через подвійні двері. Одні з дверей металеві,виконані в старій техніці шитованих дверей з пластинок.
Зовнішня сторона /з сторони вестибюлю/ декоровані штабами та розетами.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Приміщення Є. =41,90 H=4,00

Утворене,як частка приміщення Е за рахунок дерев,яних перегородок.

Приміщення Ж. =13,30 H=I,75

Приміщення антресольного характеру.Знаходиться над переходом в подвір,я.Склепінчата стеля на I/3 зруйнована та підсилена залізобетоном.Стан цегляного склепіння аварійний. Приміщення має вікно в двір.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Опис зондажів

Зондаж №1 ,№3

Після зняття тиньку та цегляної закладки виявлено ранні відкоси вікна. На відкосах збереглись розписи по тиньку

Зондаж № 2

Під тиньком виявлено стіну закладену цеглою "на ребро" Під закладкою розкрито білокам, яну різблену колону з поліхромією.

Зондаж №4 №5 №6

Під тиньком пізнішого періоду виявились три розташовані на площині стіни ніші.
Дві крайні збереглися в своєму первісному стані, середня розрубана та закладена. Збереглась мита лучка.

Зондаж №7.

Виявлена перелицьована стіна.

Зондаж № 8

Під шаром тиньку виявлено в товщі стіни білокам, яний портал, розташований в центрі простінку між двома прорізами пізнішого періоду. З другої сторони нішиці порталу виявлено проріз з аркою із цегли. На тиньку спостерігається закіпченість.

Зондаж №9

Виявлено гніздо балки розміром 23хна 25. На висоті 1,15 м від рівня підлоги.

Зондаж №10

В антресолі під тиньком виявлено аркатуру. На тиньку первинного періоду спостерігається розпис, який вимагає дальнішого дослідження.

Зондаж№11

Під шаром тиньку пізнішого періоду виявлено перелицьовану стіну. В ніші знаходиться глина та кіптява.

Зондаж№ 12 №13 №14 №15

Після зняття товстого шару тиньку виявлено п,ять втрачене склепіння

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Зондаж №16

Виявлено сліди п'яти втраченого склепіння.

Зондаж № 17.

Виявлена стіна, отиньковане "під рукавицю"

Зондаж №18.

Після зондування виявлена стіна, характерна для пізнього періоду. З цегли другого використання.

Зондаж №20.

Після зняття обшивки стелі з дощок, виявлено дерев'яні різблені балки з слідами малювання.

Зондаж №21.

Виявлено сліди втраченого склепіння.

Зондаж №22.

Виявлено стіну первинного періоду.

Зондаж№23 № 24.

Виявлено решткі білокам'яного обрамлення та розрубані ри арки.

Зондаж №25

В залі пивниці виявлено склепіння з цегли рожевого кольору. Склепіння отиньковане з нервюрами і покрите розписом. В центрі склепіння збереглася білокам'яна розета.

Зондаж №26 №27 №28.

Кам'яне склепіння отиньковане.

Зондаж №29

При розкритті основи підлоги виявлено решткі пальчатої цегли, поливаної зеленою поливою. Можливо цією цеглою була викладена підлога досліджуваного приміщення. Виявлено фрагменти поливаних рельєфних однокольорових та розмальованих /білокобальтових/ кахлів, а також фрагменти поливаної витяжної кераміки/

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

ВИСНОВОК

В наслідку проведених мінімальних обстежень цокольного приміщення будинку пл.Ринок № 15 встановлено, що даний будинок, який майже не згадується в мистецтвознавчій літературі та описах - має надзвичайно велику цінність для історії Львівської архітектури.

На підставі проведених візуальних обстежень та зондажів можна стверднти, що цокольне приміщення будинку пл.Ринок,15 має в основному збережену планувальну структуру центричних чотирьохвіконних Львівських кам"яниць. Це підтверджується планувальною структурою в рівні пивниць, які можна віднести до XV-XVI ст.

Відкриті елементи в інтер"єрах, а саме:

поліхромована різьблена міжвіконна колона, поліхромовані відкоси, різьблені дерев"яні поліхромовані балки, тинькь під рукавицю, білокам"яний портал, ніші в стіні, характер цегляних кладок та інше стверджують ренесансовий характер будинку.

Вважаємо необхідним максимально реставрувати інтер"єри приміщень. Пристосування вести з врахуванням планувальної структури. Одночасно необхідно використати пивницю під світлицею, яка завдяки своїм габаритам, розписному склепінню може бути гідно використана в проекті.

На підставі проведених обстежень рекомендується :

по приміщенню А:

- реставрувати зруйновану стіну;
- відтворити склепіння з розпалубками;
- розкрити в інтер"єр арку переходу;

по приміщенню В:

- експонувати в інтер"єрі склепіння;
- реставрувати арку дверного прорізу з обрамленням;
- розкрити арку переходу в приміщення Г;

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

по приміщенню Г:

- розкрити стінну нішу;
- розкрити дверний проріз переходу в приміщення Е;

по приміщенню Е:

- розібрати перегородки, що творить приміщення Є;
- розкрити та реставрувати дерев"яну балочну стелю;
- реставрувати поліхромію стелі;
- розкрити закладки віконних прорізів, реставрувати кам"яні обрамлення та поліхромію. Відтворити віконні заповнення;
- розкрити та експонувати в інтер"єрі стіну з нішами. Реставрувати втрати.
- відтворити підлогу;
- залишити вхід в антресоль та балкон;
- реставрувати та експонувати металеві ковані двері;
- реставрувати та експонувати б/кам"яний портал.

по приміщенню К.

- ліквідувати аварійний стан склепіння;-
- розкрити поліхромію стінних ніш;
- реставрувати вікно та двері;

по підвищих

- забезпечити необхідний санітарний стан;
- ліквідувати аварійний стан розпису на склепінні;
- реставрувати тинькь склепіння;
- розчистити та експонувати б/кам"яну розету;
- відтворити підлогу.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Розташування магазину "Медкнига" на пл.Ринок в будинку № 15 іде в розріз рішенню Львівського Облвиконкому за № 334 від 22 травня 1970 року та рішення Львівського міськвиконкому за № 394 від 25 липня 1971 року – за якими пропонувалось розташування в даному приміщенні магазину фірми "Ковтень".

В зв"язку з унікальністю приміщення, що стверджують проведені обстеження та розташування в будинку пл.Ринок,15 напроти входу в ратушу, що вимагає особливої репрезентативності цієї сторони пл.Ринок – вважаємо за недоцільне використання цокольного поверху ані під магазин "фірми "Ковтень", ані під магазин "Медкнига".

Вважаємо за можливе розташування в даному приміщенні магазинів: "Поезія", "Мелодія", "Мистецька книга".

Обсяг проведених обстежень недостатній. Унікальність приміщення вимагає глибших та грунтовних наукових обстежень, а також всебічного нагляду реставраторів за проектуванням та виконанням робіт в натурі.

uma.lvivcenter.org

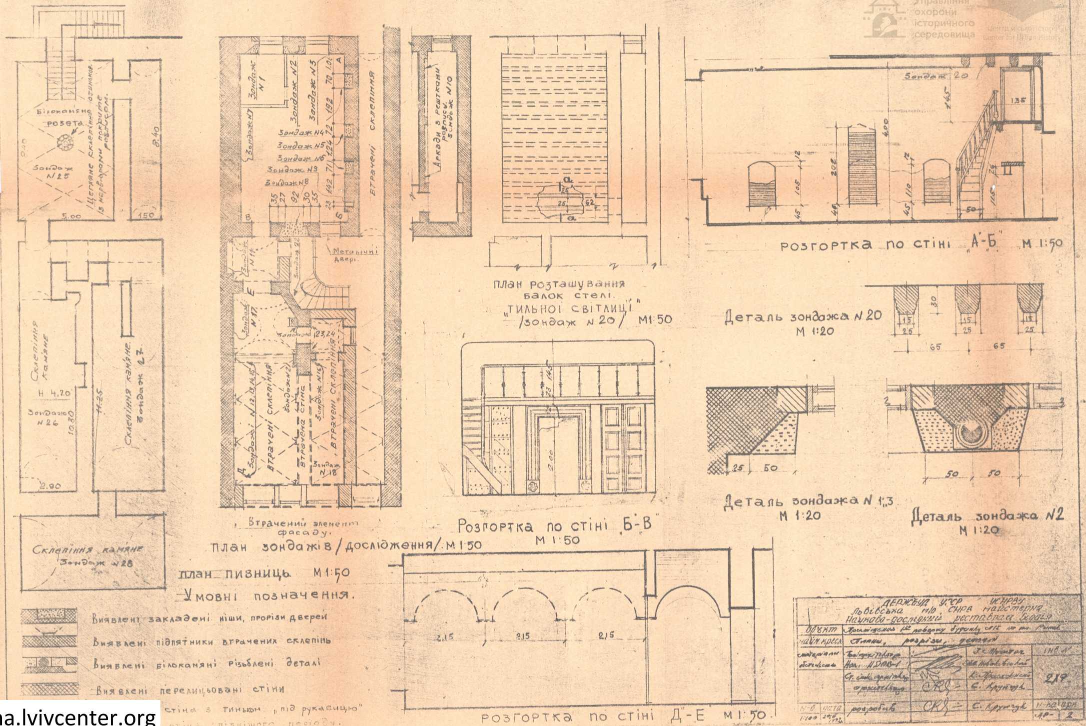
Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Перелік фотографій.

Фото № I. Загальний вигляд приміщення А.
Фото № 2. Загальний вигляд приміщення А.
Фото № 3. Загальний вигляд приміщення Е.
Фото № 4. Металеві ковані двері.
Фото № 5. Зондаж № 8.
Фото № 6. Зондаж № 5,6.
Фото № 7. Зондаж № 7.
Фото № 8. Зондаж № 8.
Фото № 9. Зондаж № II
Фото № I0. Зондаж № II.
Фото № II. Зондаж № I2,I3,I4,I5.
Фото № I2. Зондаж № I5.
Фото № I3. Зондаж № I7.
Фото № I4. Зондаж № 8.
Фото № I5. Зондаж № 20.
Фото № I6. Зондаж № 2I.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії

Умовні позначення.

- Виявлені закладені ніші, прорізи дверей
- Виявлені підпятники втрачених склепінь
- Виявлені білокамяні різьблені деталі
- Виявлені перелицьовані стіни
- Стіна з тиньком "під рукавицю"
- Стіни пізнішого періоду.

Держбуд УРСР УСНРВУ
Львівська м/о СНРВ майстерня
Науково-дослідний реставрац. бюро

Об'єкт: Пристосування 1-го поверху будинку N 15 по пл. Ринок
Назва кресл.: Плани, розрізи, деталі

Гол. архітектор	Нач. НДРВ-1	...	Інв. N
Ст. інж.-архітектор		С. Крукуль	219
Розробив		С. Крукуль	Арк. 2

uma.lvivcenter.org

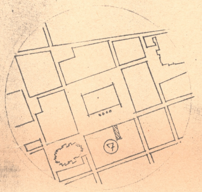
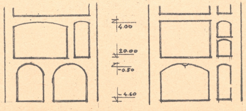
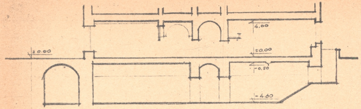

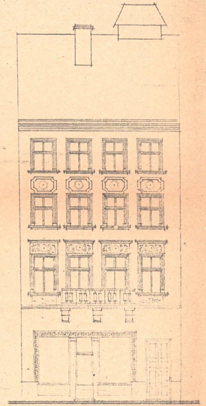
схема кварталу

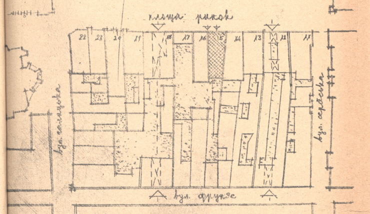
розріз 1-1 1:200 розріз 2-2 1:200

розріз 3-3 1:200

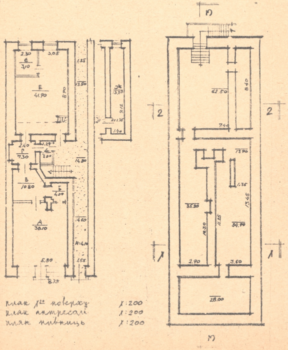

фасад з площі Ринок 1:100

наскрізні проходи через квартал
входи в будинок пл. Ринок 15

план кварталу №7

план 1-го поверху 1:200
план антресолі 1:200
план підвалу 1:200

площа приміщень магазину	S_1 = 128.50
площа коридору 1-го поверху	S_2 = 42.90
площа підвалу будинку	S_3 = 174.50
кількість помешкань	n = 9

ДЕРЖБУД УРСР УСНРВУ "Львівська ПЮ СНРВ майстерня Науково-дослідницький реставраційний відділ"			
Об'єкт	Приміщення 1-го поверху будинку №15 на пл. Ринок		
Найм. кресл.	Схема, розрізи, плани, фасад		
Виконуючий стадії	Гол. архітектор	І. Могитич	Інв. №
	Нач. НДРВ-1	М. Новаківський	219
	розробив	М. Новаківський	
М-б	дата		М-Ал	Арк
1:200 1:100	29/8 1973 р.		Ар	1

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

фото 1

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО 2

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

фото 3

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

фото 4

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

фото 6

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО 7

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО 9

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

фото 10

uma.lvivcenter.org

управління охорони історичного середовища
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Фото 11

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО 12

uma.lvivcenter.org

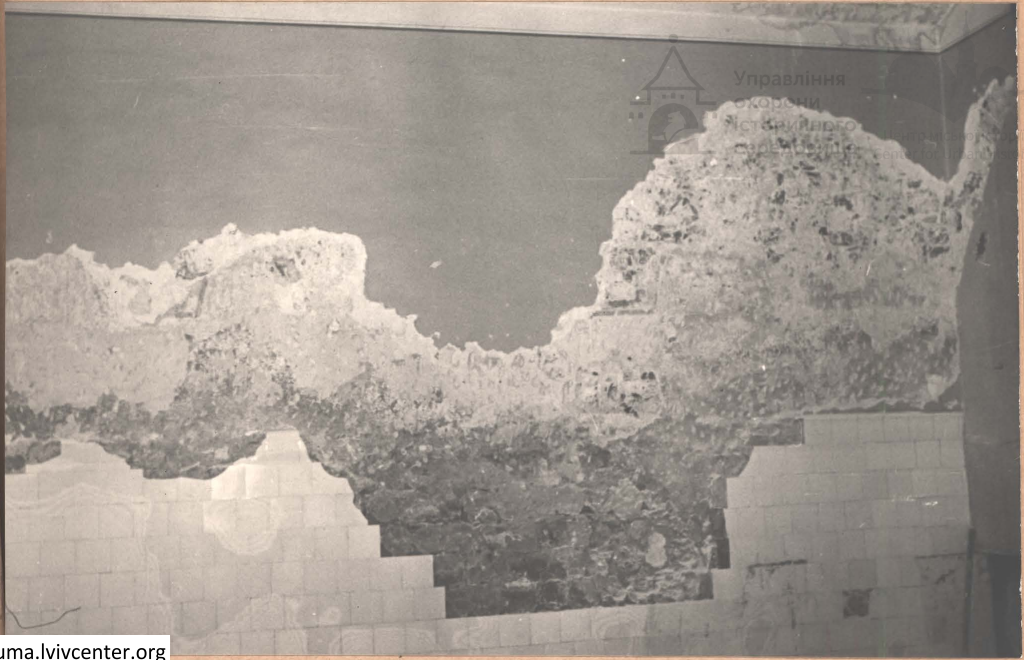
Управління охорони історичного середовища
Центр міської культури
Center for Urban Culture
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО 13

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО 14

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО 15

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО 16

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

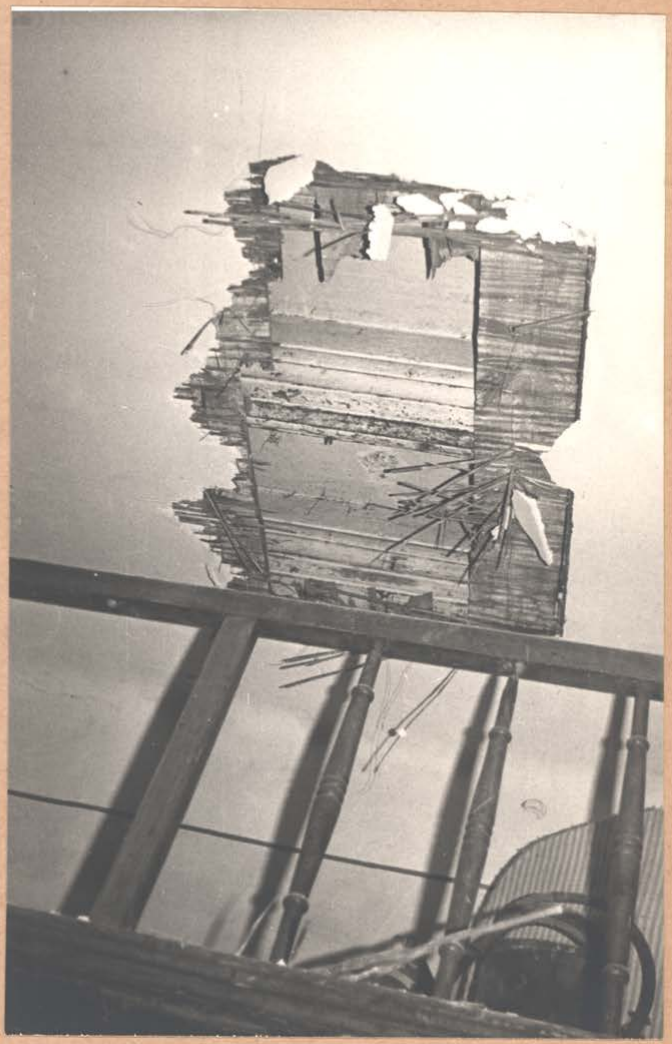

ФОТО 17

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО 18

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
uma.lvivcenter.org